

BORSOD-ABAÚJ-ZEMPLÉN VÁRMEGYEI KORMÁNYHIVATAL

Iktatószám: BO/51/05055-14/2025.

Ügyintéző: dr. Búsné Mannó Mariann

Tárgy: First Solar Villamosenergetikai Kft. (Tiszaújváros) részére az egykori Borsodi Hőerőmű „Külső zagytér” rekultivációjára és utógondozására vonatkozóan kiadott BO-08/KT/9900-8/2018. számon módosított BO-08/KT/34-4/2017. számú engedély módosítása

HATÁROZAT

- I. A First Solar Villamosenergetikai Kft. (3580 Tiszaújváros, Jedlik Ányos út 1., KÜJ: 103376811, továbbiakban: Engedélyes) részére az egykori AES Borsodi Energetikai Kft. /Miskolc/ Borsodi Hőerőműhöz tartozó, egykori Sajószentpéter 0149 hrsz. (jelenleg Sajószentpéter 0149/1-7 hrsz.), Múcsony 0101 hrsz., egykori 0100/3 hrsz. (jelenlegi hrsz. nem ismert), 0100/4 hrsz., valamint a Berente 0107 hrsz., egykori 0108 hrsz. (részben beolvasztásra került a Berente 0107 hrsz.-be), 0109 hrsz. és 0139 (beolvasztásra került a Berente 0107 hrsz.-ba) hrsz.-on fekvő „Külső zagytér” (B1b alkategóriájú hulladéklerakó, KTJ: 102664510) BO-08/KT/9900-8/2018. számon módosított BO-08/KT/34-4/2017. számú rekultivációs és utógondozási engedélyét

módosítom:

Az alaphatározat IV. Előírások alábbi pontját törlöm:

„A rekultivált felületek szukcessziós változásait monitorozni szükséges, az évente elvégzendő vizsgálatot évenként, illetve idősorosan, kazettánként ki kell értékelni különösen az invazív fajok térnyerésének változásait, annak okait kell dokumentálni. A növényteni-ökológiai állapotot rögzítő szakvéleményt az éves összefoglaló jelentés részeként kell megküldeni.”

- II. A First Solar Villamosenergetikai Kft. (3580 Tiszaújváros, Jedlik Ányos út 1., KÜJ: 103376811) részére, az egykori AES Borsodi Energetikai Kft. /Miskolc/ Borsodi Hőerőművéhez tartozó, egykori Sajószentpéter 0149 hrsz. (jelenleg Sajószentpéter 0149/1-7 hrsz.), Múcsony 0101 hrsz., egykori 0100/3 (jelenlegi hrsz. nem ismert), 0100/4 hrsz., valamint a Berente 0107 hrsz., egykori 0108 (részben beolvasztásra került a Berente 0107 hrsz.-be), 0109 hrsz. és 0139 (beolvasztásra került a Berente 0107 hrsz.-be) hrsz.-on fekvő „Külső zagytér” (B1b alkategóriájú hulladéklerakó, KTJ: 102664510) BO-08/KT/9900-8/2018. számon módosított BO-08/KT/34-4/2017. számú rekultivációs és utógondozási engedély **módosítására, az utógondozási talajvíz monitoring vizsgálat felhagyására vonatkozó kérelemrész**t

elutasítom.

- III. A BO-08/KT/9900-8/2018. számon módosított BO-08/KT/34-4/2017. számon kiadott rekultivációs és utógondozási engedélyben foglalt előírásokat továbbra is fenntartom.
- IV. Jelen határozat kizárólag a BO-08/KT/9900-8/2018. számon módosított BO-08/KT/34-4/2017. számú határozatokkal együtt érvényes.

V. Engedélyes az eljárás igazgatási szolgáltatási díját befizette.

VI. A döntés a közléssel véglegessé válik, ellene fellebbezésnek helye nincs.

A döntést sérelmező ügyfél részére – a rá vonatkozó rendelkezés tekintetében, a közléstől számított 30 napon belül a Miskolci Törvényszékhez címzett, de a vitatott cselekményt megvalósító közigazgatási szervhez (kormányhivatal) benyújtott keresettel – közigazgatási peres út áll rendelkezésre.

A keresetlevél benyújtására nyitva álló határidőt az ítélezési szünet nem érinti, az igazgatási szünet időtartama azonban ezen határidőbe nem számít bele.

A keresetlevélben meg kell jelölni a döntéssel okozott jogsérelmet, az annak alapjául szolgáló tények és bizonyítékok előadásával, és a bíróság döntésére irányuló határozott kérelmet.

A jogi képviselő nélkül eljáró természetes személy választhatja a keresetlevél elektronikus úton történő benyújtását a <https://epapir.gov.hu/> oldalon; a „Jogorvoslat” témacsoport, „Közigazgatási szerv határozatának bírósági felülvizsgálata iránti keresetlevél benyújtása” megnevezésű ügytípus és a Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei Kormányhivatal kiválasztásával, azonban ha ezzel a lehetőséggel nem kíván élni, vagy a feltételek nem adóttak, úgy papír alapon is benyújthatja keresetlevelét a közigazgatási döntést hozó szervnél, illetve ajánlott küldeményként postára adhatja a Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály, 3530 Miskolc, Mindszent tér 4. szám, Pf. 379 alatti címére.

A jogi képviselő nélkül eljáró fél az Országos Bírósági Hivatal által rendszeresített keresetlevél nyomtatványt is használhatja, amely szerkeszthető formában letölthető az alábbi linkről:

<https://birosag.hu/nyomtatvanyok/az-eljarast-megindito-nyomtatvanyok/kozigazgatasi-meginditasa-iranti-keresetlevel-1>

Az elektronikus ügyintézésre köteles fél – egyebek mellett az ügyfélként eljáró belföldi székhelyű gazdálkodó szervezet és az ügyfél jogi képviselője – szabályszerűen előterjesztett elektronikus formában (hivatali kapuján, vagy cégkapuján keresztül), e-Papír szolgáltatás igénybevételével (<https://epapir.gov.hu>) nyújthatja be a keresetlevelet a közigazgatási döntést hozó szervnél.

A keresetlevél benyújtásának a döntés hatályosulására, végrehajtására nincs halasztó hatálya, azonban akinek jogát, jogos érdekét a közigazgatási tevékenység vagy az azzal előidézett helyzet fenntartása sérti, a közvetlenül fenyegető hátrány elhárítása, a vitássá tett jogviszony ideiglenes rendezése, illetve jogvitára okot adó állapot változatlan fenntartása érdekében a keresetlevélben, illetve a bírósági eljárás során bármikor azonnali jogvédelmet kérhet.

Azonnali jogvédelem keretében kérhető a halasztó hatály elrendelése, a halasztó hatály feloldása, ideiglenes intézkedés, illetve előzetes bizonyítás elrendelése.

A halasztó hatály elrendelése esetén a közigazgatási cselekmény nem hajtható végre, annak alapján jogosultság nem gyakorolható és egyéb módon sem hatályosulhat.

Az azonnali jogvédelem iránti kérelemben részletesen meg kell jelölni azokat az indokokat, amelyek az azonnali jogvédelem szükségességét megalapozzák, és az ezek igazolására szolgáló okiratokat csatolni kell. A kérelmet megalapozó tényeket valószínűsíteni szükséges. Hiánypótlásnak nincs helye.

A bíróság az ügy érdemében tárgyaláson kívül határoz, azonban a felek bármelyikének kérelmére, vagy ha szükségesnek tartja, tárgyalást tart. Tárgyalás tartása a keresetlevélben kérhető.

A tárgyalás tartása iránti kérelem elmulasztása miatt igazolásnak nincs helye.

A közigazgatási bírósági eljárás illetékköteles, azonban az eljárást kezdeményező felet tárgyi illetékfeljegyzési jog illeti meg, ezért az illeték előzetes megfizetése alól mentesül.

Az illetéket a bíróság kötelezése alapján kell megfizetni.

Tájékoztatom, hogy ha törvény eltérően nem rendelkezik, a közigazgatási bíróság a felszámított perköltség viseléséről az eljárást befejező határozatban hivatalból dönt. Törvény eltérő rendelkezése hiányában a pernyertes fél perköltségét a pervesztes fél téríti meg. A bíróság által engedélyezhető költségmentesség ezen perköltség megelőlegezése alól mentesít, azonban az esetleges megfizetése alól nem.

INDOKOLÁS

A First Solar Kft. (3580 Tiszaújváros, Jedlik Ányos út 1., KÜJ: 103376811) megbízásából eljáró Geo-Envitech Kft. (3636 Vadna, Kassai út 2.) 2025. év szeptember hó 22. napján kérelmet nyújtott be, a korábban, az egykori AES Borsodi Energetikai Kft. /Miskolc/ Borsodi Hőerőművéhez tartozó ún. „Külső Zagyter” területét képező ingatlanok rekultivációjára és utógondozására vonatkozó BO-08/KT/9900-8/2018. számon módosított BO-08/KT/34-4/2017. számú engedély módosítására a Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztályához.

A zagyter rekultivációs és utógondozás engedélyének módosítására vonatkozó dokumentációt a GEO-ENVITECH Geotechnikai és Környezetvédelmi Mérnöki Iroda Kft. (székhely: 3636 Vadna, Kassai út 2.) készítette GE-301/2025. számon 2025. év szeptember hónapban.

A kérelem többek között tartalmazta a zagyter anyagára, egykori üzemeltetésére vonatkozó korábbi vizsgálati eredményeket, valamint az elvégzett környezetföldtani vizsgálatok eredményeit, a zagyter térségének általános vízföldtani viszonyait, valamint az ezidáig elvégzett utógondozási monitoring vizsgálatokat és azok eredményeinek komplex értékelését.

A kérelmet megvizsgáltam és megállapítottam, hogy a beadvány nem felel meg a hulladékgazdálkodási tevékenységek nyilvántartásba vételéről, valamint hatósági engedélyezéséről szóló 439/2012. (XII. 29.) Kormányrendelet formai és tartalmi követelményeknek, továbbá a hulladéklerakással, valamint a hulladéklerakóval kapcsolatos egyes szabályokról és feltételekről szóló 20/2006. (IV. 5.) KvVM rendeletnek, így az ügyben a rendelkezésre álló adatok alapján érdemi döntés nem hozható.

Az Ákr. 44. §-a szerint, ha a kérelem a jogszabályban foglalt követelményeknek nem felel meg az eljáró hatóság határidő megjelölésével, a mulasztás jogkövetkezményeire történő figyelmeztetés mellett – ha törvény vagy kormányrendelet másként nem rendelkezik – egy ízben hiánypótlásra hívja fel a kérelmezőt.

(A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény (Kvt.) 91/B. § (1) bekezdése értelmében a Kvt., valamint a felhatalmazása alapján kiadott rendeletekben szabályozott közigazgatási hatósági ügyekben hiánypótlásra felhívásnak legfeljebb két ízben van helye.)

Az eljárás során – tekintettel arra, hogy a sommás eljárás feltételei a környezetvédelmi, természetvédelmi, vízgazdálkodási és vízvédelmi szempontból az eljárás során szükséges adattal vagy irattal rendelkező más szerv megkeresése, illetve hiánypótlás kiírásának szükségessége okán nem állnak fenn – BO/51/05055-2/2025. számon értesítettem a kérelmezőt a teljes eljárásra történő áttérésről.

A fentieket figyelembe véve 2025. év szeptember hó 30. napján kelt, BO/51/05055-6/2025. számú végzésben hiánypótlásra szólítottam fel a kérelmezőt.

Engedélyes megbízottja 2025. október 31. napján érkezett BO/51/05055-8/2025. számon iktatott kérelmében az eljárás szünetelését kérte.

A hulladékgazdálkodási hatóság a BO/51/05055-9/2025. számú, 2025. év november hó 5. napján kelt végzésében az eljárás legfeljebb 6 hónapig tartó szüneteléséről döntött.

Engedélyes megbízottja 2025. év november hó 28. napján érkezett BO/51/05055-10/2025. számon iktatott iratával kérte az eljárás folytatását.

A hulladékgazdálkodási hatóság a BO/51/05055-11/2025. számú végzésében az eljárás folytatásáról döntött.

A kérelmező 2025. október 30. és 2025. november 28. napján érkezett BO/51/05055-7/2025. és BO/51/05054-10/2025. ügyiratszámú hiánypótlásában részben megküldte a kért dokumentumokat:

- az eljárás igazgatás szolgáltatási díj befizetésének igazolását,
- részben megküldte a zagyter rekultivációját követően a módosult, zagyteret érintő jelenlegi helyrajzi számokat, maradtak hiányosságok, mivel ismeretlen a Múcsony 0100/3 hrsz. és a Berente 0108 hrsz. számú ingatlanok helyzete,
- a további, a hiánypótlásban feltett kérdésekre adott válaszát, nyilatkozatát.

Az eljárás során a kérelmező, a hulladékgazdálkodási hatósági eljárások igazgatási szolgáltatási díjairól szóló 34/2024. (XII. 23.) EM rendelet 1. számú melléklet 16. D. pontja (Hulladéklerakó rekultivációjának és utógondozásának engedélyezése, Hulladékgazdálkodási hatóság döntésének módosítása esetén az igazgatási szolgáltatási díj (Ft)) alapján előírt 130 000,- Ft, azaz százharmincezer forint igazgatási szolgáltatási díjat a Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály részére megfizette és az annak befizetését igazoló dokumentumot pótlólag megküldte.

A kérelmező fentiekkel hiánypótlási kötelezettségének nem tett maradéktalanul eleget tett.

Előzmények:

Az AES Borsodi Energetikai Kft. Borsodi Hőerőműve 1954-ben létesült a Borsodi Medence miocén barnakőszén bázisára alapozva. Az erőmű alapvetően a környező ipari üzemek villamosenergia-, majd hőellátását biztosította, később a távhőszolgáltatást is Kazincbarcikán. A megszigorodott levegőtisztaság védelmi kibocsátási határértékeket a Hőerőmű a többszöri rekonstrukció ellenére sem tudta tartani, az üzemeltető Kft. csődöt jelentett és az Erőmű leállításra került.

A nyertes konzorcium örökölte az AES Borsodi Energetikai Kft. környezeti terheiből származó kötelezettségeket, így a zagyterek rekultivációs kötelezettségeit is. A First Solar Kft. az egyszerű rekultiváció helyett a külső zagyter revitalizációját, azaz újrahasznosítását valósította meg: fotovoltaikus naperőmű park létesítése a külső zagyter V/2, V/3, VI/1, VI/2, VII/1a, VII/2a és VII/2b kazetták alkotta platóján, valamint a salakpernye elhelyezésre nem használt VIII. kazetta területén. A lerakott salakpernye vastagsága 10-16 m között változott.

A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Miskolci Járási Hivatala BO-08/KT/34-4/2017. számon (továbbiakban: Engedély) adott engedélyt a rekultivációra és utógondozásra.

A rekultivációs tevékenységgel érintett területek:

- Sajószentpéter külterület 0149 hrsz.
- Múcsony külterület 0101, 0100/3, 0100/4 hrsz.
- Berente külterület 0107, 0108, 0109, 0139. hrsz.

(Az eltelt időszakban egyes helyrajzi számok módosultak.)

A rekultivációs terv szerint a 20/2006. (IV.5) KvVM rendeletben rögzített rétegszerkezet megépítése nem szükséges, a rekultivációhoz elegendő az agrotechnikai eszközökkel történő termőréteg kialakítása. A rekultivációs és utógondozási engedély szerint végrehajtott rekultiváció BO-08/KT/2541-1/2018. és a BO-08/KT/09457-2/2019. számokon került elfogadásra. A rekultiváció megvalósulásával egy időben, azzal párhuzamosan megkezdődött a revitalizáció során megvalósítandó létesítmények kivitelezése, a fotovoltaikus naperőművek telepítése.

A First Solar Kft. jelen kérelmében az egykori Borsodi Hőerőmű külső zagyterre előírt természetvédelmi és talajvíz monitoring vizsgálatoknak az utógondozási időszak befejezése előtti lezárását javasolja.

A természetvédelmi monitoring felhagyásának indokai a dokumentáció szerint, hogy a naperőművek létesítése az ökológiai rendszerben zavart nem okoznak, sőt a naperőművek létesítményeit a madarak előszeretettel használják emésztő- és pihenőhelyként. Az erőművet az állatok teljes mértékben tereptárgynak tekintik. Az ipari tevékenység révén erősen roncsolt terület új funkciót kapott ezzel a barnamezős beruházással úgy, hogy a Sajó-folyó és a Holt-Szuha menti ökológiai folyosót érintetlenül hagyta, annak élővilágára az elvégzett természetvédelmi monitoring eredményei alapján káros hatást nem gyakorol.

A talajvíz monitoring felhagyásának indokai a dokumentáció szerint, hogy a salakpernye testből szennyező anyag kimosódás nincs. A salakpernye testen csapadék eredetű víz átszivárogni nem tud. A lerakó rekultivációja sikeres volt, a növényzettel való fedettség teljesnek mondható. A növénytakaró jelentősebb csapadékvíz mennyiséget tud visszatartani.

A zagytér revitalizációját jelentő naperőműveknek nincs környezetszennyező hatása, üzemeltetésük a talajvíz minősége tekintetében teljesen semleges. Veszélyes anyagokat az üzemeltetés során nem használnak. A salakpernye lerakóban kialakított kazettákban a térség nagyüzemei veszélyes hulladékot helyeztek el, valamint a zagytér tetején szénmosó iszap tározó is kialakításra került, mely létesítmények a talajvíz elszennyezéséhez szintén hozzájárultak.

A kérelemhez kapcsolódó dokumentáció részletesen taglalja a zagytározóval kapcsolatban elvégzett salakpernye vizsgálatok eredményeit, a salakpernye lerakó környezetföldtani, geotechnikai, geofizikai és vízföldtani vizsgálatait, átszivárgás lehetőségének vizsgálatát, valamint az utógondozás keretében elvégzésre került talajvízminőség vizsgálatok eredményeit és a természetvédelmi monitoring vizsgálatok értékelését.

Az Engedély alapján a rekultivációt követően az utógondozási időszakban szükséges a talajvíz figyelő monitoring rendszer üzemeltetése. A monitoring rendszerbe 7 figyelőkút tartozik, melyek vízjogi üzemelési engedélyei nem tisztázottak.

Az Engedély előírásai között szerepelt, hogy az „utógondozási időszakban végzett ellenőrzésekről, megfigyelésekről a 20/2006. (IV. 5.) KvVM rendelet 3. számú mellékletében meghatározott tartalommal az utógondozási időszak végéig összefoglaló jelentést kell készíteni, és azt a lerakóra vonatkozóan tárgyévét követő év március 1-ig benyújtandó adatszolgáltatáshoz (HLR-F adatlaphoz) csatolni kell.”

A hulladékgazdálkodási hatóság nyilvántartása alapján a First Solar Villamosenergetikai Kft. által a 3704 Berente, Külterület objektumra vonatkozóan 2023. évre vonatkozóan történt utólagos adatszolgáltatás. Ugyanakkor a jelen eljárásban megküldött dokumentáció alapján a 2023. évben vízminőség vizsgálat nem történt. 2024. évben mintavétel történt, ennek ellenére a nyilvántartásból megállapításra került, hogy az Engedély által előírt 2024. év vizsgálatának adatszolgáltatása elmaradt.

A hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény 17. § (1) és (3) bekezdése alapján az ártalmatlanítási művelet – ha törvény vagy kormányrendelet eltérően nem rendelkezik – a hulladékgazdálkodási hatóság által kiadott hulladékgazdálkodási engedély birtokában végezhető és az ártalmatlanításra vonatkozó hulladékgazdálkodási engedélynek rendelkeznie kell az ártalmatlanító létesítmény tevékenységgel érintett területének bezárást követő rekultivációjáról, utógondozásáról és a monitoringról. A monitoring idejét és tartalmát a létesítmény várható környezeti hatásaira tekintettel kell meghatározni.

A BO-08/KT/9900-8/2018. számon módosított BO-08/KT/34-4/2017. számú engedély alapján a First Solar Villamosenergetikai Kft., a Sajószentpéter 0149 hrsz., Múcsony 0101 hrsz., 0100/3 hrsz., 0100/4 hrsz., valamint a Berente 0107 hrsz., 0108 hrsz., 0109 hrsz. és 0139 hrsz.-ű „Külső zagytérre” vonatkozó (KTJ: 102664510) rekultivációs és utógondozási engedély a zagytér teljes területének rekultivációját követő utógondozási időszakot 15 évben határozta meg. A rekultivációs előírások teljesítése

és a rekultivációs munkálatok befejezésének bejelentésének elfogadása a BO-08/KT/2541-1/2018. és a BO-08/KT/09457-2/2019. számú iratokkal megtörtént. Az Engedély alapján az utógondozási tevékenységet 15 éven keresztül folytatni kell.

Az eljárás során az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 25. § (1) bek. b) pontja alapján 2025. év október hó 14. napján kelt, BO/51/05055-3/2025. számú feljegyzésben megkerestem a Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály Környezetvédelmi és Természetvédelmi Szakértői Osztályt.

A Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály Környezetvédelmi és Természetvédelmi Szakértői Osztály 2025. év december hó 3. napján kelt BO/32/06980-2/2025. számú feljegyzésében a BO-08/KT/9900-8/2018. számon módosított BO-08/KT/34-4/2017. számú rekultivációs és utógondozási engedély módosításához természetvédelmi szempontból hozzájárult, környezetvédelmi szempontból **nem járult hozzá** és abban az alábbiakat adta elő:

„A Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály Hulladékgazdálkodási Osztály (3530 Miskolc, Mindszent tér 4.) a Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi Hulladékgazdálkodási Főosztályra 2025. október 15-én érkezett BO/51/05055-3/2025. iktatószámú megkeresésében szakmai állásfoglalást kért az egykori Borsodi Hőerőmű külső üzemi zagyterére vonatkozó rekultivációs és utógondozási engedélyében foglaltak felülvizsgálatára, módosítása ügyében.

Az egykori Borsodi Hőerőmű üzemelése során keletkező égetési maradékokat az erőmű külső zagyterén helyezték el. A külső zagyter a Sajó völgyében, Berente és Sajószentpéter, illetve Múcsony települések külterületén helyezkedik el. A zagyter B1b besorolású nem veszélyes hulladéklerakó.

Az Észak-magyarországi Környezetvédelmi, természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség által kiadott 2012. augusztus 21. napján jogerős 10444-19/2012. számú határozat rendelkező részének II/b) pontjában arra kötelezte az AES Borsodi Energetikai Kft. „f.a.”-t, hogy az egykori Borsodi Hőerőmű zagytere térségében végzett részletes tényfeltárásról készített záródokumentáció alapján kármentesítési monitorozást végezzen előírások teljesítése mellett.

A First Solar Kft. a Borsodi Hőerőmű felszámolása során megszerezte az egykori külső üzemi zagyter területét és vállalta a rekultivációs kötelezettségeket. A rekultivációs tevékenységet a BO/16/13690-11/2016 és BO-08/KT/34-4/2017. számú hatósági engedélyek alapján 2017. december 31-ig sikeresen megvalósította.

Ezt követően a területen fotovoltaikus naperőműveket létesített (összesen 76,8 MW teljesítménnyel).

A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Miskolci Járási Hivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztálya (továbbiakban: Főosztály) a BO-08/KT/06946-4/2019. ügyiratszámú végzésében a Borsodi Hőerőmű Zagytere vonatkozásában kármentesítési kötelezettséget megállapító, BO-08/KT/7716-4/2017. számon módosított, 14114-5/2012. számon kiadott határozat 13. pontjának végrehajtását rendelte el a 10444-19/2012. számú határozat („az egykori Borsodi Hőerőmű zagyterén végzett részletes tényfeltárást elfogadása, kármentesítési monitoring elrendelése”) vonatkozásában.

A kötelezettség – tartalma szerint – 8 db monitoring kutat (H-2, H-3, TM-7, TM-9, TM-12, TM-33, V-1, V-2 jelű kutak) szükséges üzemeltetnie a Kötelezettnek.

A Főosztály BO-08/KT/00176-2/2020. számú levelében arról tájékoztatta a First Solar Villamosenergetikai Kft.-t, hogy a 2019. november 27-én benyújtott, GS-945/2019. Munkaszámú, az egykori Borsodi Hőerőmű Zagyterére vonatkozó kármentesítési monitoring rendszer kialakításáról szóló koncepciótervet elfogadta, továbbra felhívta a figyelmet arra, hogy a környezetvédelmi hatóság által kiadott BO-08/KT/06946-4/2019. iktatószámú végzésben szereplőknek megfelelően a monitoring kutak üzemeltetését legkésőbb 2020. március 31. napjáig el kell kezdeni, továbbá minden vizsgált évet követő augusztus 31. napjáig éves jelentést kell benyújtani a környezetvédelmi hatóságra.

A monitoring rendszert képező V-1 jelű kút megsemmisült, nem lelhető fel. A benyújtott dokumentáció szerint feltehetően a zagyter üzemeltetése során a salakpernye rendezése során semmisült meg.

Nyilvántartásunk szerint a koncepciótervben tervezett „V-1 új” jelű monitoringkút nem került kialakításra.

A benyújtásra került éves jelentések alapján megállapítható, hogy a vizsgálati eredmények rendszeresen „B” szennyezettségi, illetve alkalmanként - a 10444-19/2012. számú határozatban megállapított - „D” kármentesítési határérték fölötti koncentrációkat mutattak ki szulfát tekintetében.

A Főosztály **által kiadott** BO-08/KT/06946-4/2019. számú végzés I. 11. pontja alapján:

A kármentesítési monitorozást legalább 4 évig kell végezni. A végzett kármentesítési monitoringról a felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet szerinti kármentesítési monitoring záródokumentációt kell benyújtani. Ennek **határideje 2024. április 30. volt.**

A Főosztály nyilvántartása szerint 2024. és 2025. évben mintavétel nem történt, éves jelentés, illetve **kármentesítési monitoring záródokumentáció nem került benyújtásra.**

A vizsgált területre vonatkozóan a monitoring időintervalluma alatt a mintavételek, az éves jelentések hiányosak, ezáltal nincs elegendő információ, illetve adat, melyből nem állítható fel trend a szennyezettségre vonatkozóan, ezáltal továbbra is fenntartjuk a monitoring rendszer üzemeltetésének szükségességét.

A földtani közeg védelme szempontjából véleményemet a benyújtott dokumentáció, valamint a hiánypótlási kiegészítés figyelembevételével a felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendeletben foglaltak alapján adtam meg.

Környezetvédelmi szempontból tekintettel a korábban részletezettekre a BO-08/KT/34-4/2017. számú rekultivációs és utógondozási monitoring lezárásához **nem járulok hozzá.**

A rekultivált helyszínre (Sajószentpéter 0149, Múcsony 0101, 0100/3, 0100/4, Berente 0107, 0108, 0109, 0139 hrsz.-ú ingatlanok) telepített fotovoltaikus naperőrmű-parkok országos jelentőségű védett természeti területet, barlang védőövezetet, továbbá ismert védett természeti értéket nem érintenek. Az elsősorban fototaxissal/polarotaxissal érintett élőlények (leginkább rovarok) élettevékenységét az elvégzett megfigyelések alapján a napelemtáblák felülete lényegében nem befolyásolja.

A monitoringdokumentációban foglaltak természetvédelmi szempontból nem kifogásolandók. A biomonitoring folytatását szükségtelennek tartjuk.

A kérelmező által benyújtott dokumentációban foglaltak alapján a BO-08/KT/34-4/2017. számú rekultivációs és utógondozási monitoring lezárásához **természetvédelmi szempontból hozzájárulok**, azonban a korábban részletezettek alapján **környezetvédelmi szempontból nem járulok hozzá.**

Szakmai véleményemet a hulladékgazdálkodási hatóság kijelöléséről szóló 124/2021. (III. 12.) Korm. rendelet 2. sz. melléklete alapján, a környezetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 624/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 2. § (1) bekezdése, az 5. § (1) bekezdés c) pontja és az 5. § (2) bekezdés alapján biztosított jogkörömben adtam meg.,

A hulladékgazdálkodási hatóság kijelöléséről szóló 124/2021. (III. 12.) Kormányrendelet 3. számú mellékletének 5. és 6. pontjai alapján vizsgálandó szakkérdés a hulladékgazdálkodási hatóság hulladéklerakó rekultivációja és utógondozása tárgyú tevékenység engedélyezése iránti eljárásában vízügyi és vízvédelmi szakkérdés is.

Az eljárás során 2025. év október hó 14. napján kelt, BO/51/05055-4/2025. számú feljegyzésben megkerestem a Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei Kormányhivatal Tűzvédelmi, Iparbiztonsági és Vízügyi Hatósági Főosztály Tűzvédelmi, Iparbiztonsági, Vízügyi és Vízvédelmi Osztályát.

A Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei Kormányhivatal Tűzvédelmi, Iparbiztonsági és Vízügyi Hatósági Főosztály Tűzvédelmi, Iparbiztonsági, Vízügyi és Vízvédelmi Osztály 2025. év október hó 20. napján kelt, 30404/7239-1/2025.ált. számú iratában vízügyi-vízvédelmi szempontból az alábbiakat adta elő:

„A First Solar Villamosenergetikai Kft. (székhely: 3580 Tiszaújváros, Jedlik Ányos u. 1.; KÜJ: 103376811) megbízásából a Geo-Envitech Kft. (3636 Vadna, Kassai út 2.) kérelme alapján indult eljárásban, az egykori Borsodi Hőerőmű zagyter rekultivációjának és utógondozási monitoring szükségességének felülvizsgálatára, a rekultivációs engedély módosítására vonatkozó engedély megadása vízügyi, vízvédelmi érdeket nem sért.

Az egykori Borsodi Hőerőmű zagyter környezetében a felszín alatti víz monitorozási kötelezettsége kármentesítési eljárashoz kötötten fennáll, a monitorozás lezárásáról kármentesítési eljárás keretében lehet dönteni.

A megkereséshez mellékelt dokumentációt áttanulmányozva az alábbiakat állapítom meg:

Az engedélyezési dokumentációt az Geo-Envitech Kft. (3636 Vadna, Kassai út 2.) készítette GE-301/2025. számon 2025. szeptember 15-ei keltezéssel.

„Jelen összefoglaló célja a First Solar Kft. által az egykori Borsodi Hőerőmű külső üzemi zagyterén (KTJ: 102664510) végzett rekultivációs tevékenység utógondozási monitoringjának értékelése és a monitoring program lezárásának szakmai megalapozása.”

„A First Solar Kft. a Borsodi Hőerőmű felszámolása során megszerezte az egykori külső üzemi zagyterületet és vállalta a rekultivációs kötelezettségeket. A rekultivációs tevékenységet a BO/16/13690-11/2016 és BO-08/KT/34-4/2017 számú hatósági engedélyek alapján 2017. december 31-ig sikeresen megvalósította. Ezt követően a területen fotovoltaikus naperőműveket létesített (összesen 76,8 MW teljesítménnyel), amely biztosítja a terület hosszú távú, környezetbarát hasznosítását.”

„A 2017-2024 között működtetett monitoring rendszer (7 db talajvíz-megfigyelő kút) adatai alapján:

- A talajvíz szulfát és arzén szennyezettsége jelentős koncentrációban már a zagyterület feletti áramlási zónában is kimutatható, ami bizonyítja, hogy nem a zagyterület a szennyeződés forrása. A szennyezettség fő forrása a területtől északra található vegyipari létesítményekből (korábbi Borsodi Vegyi Kombinát, ma BorsodChem) és a szénmosó iszaptároló,
- A salakpernyéből mobilizálható (vízoldható) komponensek már a korábbi hígzagylás időszakában kimosódtak,
- A monitoring adatok nem mutatnak negatív tendenciát a vízminőségben, a koncentrációk stagnálnak, vagy enyhén csökkennek. A talajvíztartó réteget érő hidrodinamikai hatásokra a háttérbeli szennyezett víztömeg megmozdul, ennek hatása figyelőkutak vízminőségében jelentkezik, de a hirtelen koncentráció növekményt újra csökkenés követi. Ez igazolja, hogy a szennyeződés a háttérből érkezik”

„Az elvégzett vizsgálatok és az utógondozási monitoring adatok elemzése alapján egyértelműen megállapíthatóak az alábbiak.

A zagyterületből további szennyezőanyag kimosódás nem várható.”

„A fentiek alapján javasoljuk az utógondozási monitoring megszüntetését, mivel az a továbbiakban nem szolgáltat releváns információt a rekultivált zagyterület környezeti hatásairól.”

„A hatósági kötelezés alapján az alábbi kutak mintázását kellett elvégezni:

- 12874
- V-1
- V-2
- V-3
- H-2
- TM-9
- TM-7
- TM 33”

Dokumentáció megállapítása:

A V-3 jelű kút rendelkezésre álló vizsgálati eredménye alapján: „Az As koncentráció lineáris trend szerint enyhén emelkedő tendenciát mutat.”

„A salakpernye anyagából a hígzagylás leállítása óta szennyező anyag kimosódás nem történik. A hígzagylásos üzemmenetben fajlagos elektromos vezetőképesség, szulfát-ion, arzén, valamint hidrogénkarbonát-ion szennyeződés érte a felszín alatti vizet, a talajvizet.”

„Mivel a salakpernye lerakónak önmagában nincs környezetszennyező hatása, a rekultiváció a hatósági elvárások szerint megvalósult, a revitalizáció során megépült naperőművek üzemeltetése a földtani közeg és a felszín alatti víz vonatkozásában teljesen semleges, ezért a dokumentációban foglaltak alapján az utógondozási monitoring lezárására teszek javaslatot, mivel az megítélésem szerint monitoring teljesen okafogyottá vált.”

A rendelkezésemre álló adatok szerint:

A V-3 számú talajvíz megfigyelő kút eltömedékelésének és újrafúrásának kivitelezési munkálataihoz 183-6/2011. számon vízjogi létesítési engedélyt adott ki a vízügyi hatóság. A megépített V-3U jelű monitoring kút és a V-3 jelű kút eltömedékelés műszaki átadás-átvételi eljárására 2011. szeptember 6-án került sor.

A környezetvédelmi hatóság 10444-19/2012. számú határozatával az AES Borsodi Energetikai Termelő és Szolgáltató Kft „fa”. (3704 Kazincbarcika, Ipari út 7., KÜJ: 100 213 953) részére az egykori Borsodi Hőerőmű zagytere térségében végzett részletes tényfeltárásról készített záró dokumentáció alapján kármentesítési monitorozás végzését rendelte el.

Határozat előírása szerint „A kármentesítési monitorozást legalább 4 évig kell végezni. Ezt követően a mód. 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet szerinti záró dokumentációt el kell készíteni és be kell nyújtani a Felügyelőségre. Határidő: 2016. augusztus 31.”

A rendelkezésemre álló adatok szerint zárodokumentáció nem került benyújtásra.

A környezetvédelmi hatóság BO/32/06728-23/2021. számú határozatában (kötelezett BorsodChem Zrt.) (D) kármentesítési célállapot határértékeket állapított meg az egykori Borsodi Hőerőmű zagytere térségében feltárt szennyezettség ismeretében. A V-3U figyelőkutat érintően a felszín alatti víz arzén tartalmára megállapított (D) kármentesítési célállapot határérték 13 µg/l.

A Geo-Envitech Kft. GE-301/2025. számú dokumentációjában bemutatott V-3 (V-3U) figyelőkút 2020-2024 negyedéves vízvizsgálati adatai alapján az arzén tartalom meghaladja a megállapított (D) kármentesítési célállapot határértéket, dokumentáció megállapítása szerint az As koncentráció lineáris trend szerint enyhén emelkedő tendenciát mutat.

A felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VII.21.) Korm. rendelet 31. § (6) bekezdése szerint „Többfajta tevékenységhez vagy mulasztáshoz kapcsolódó, egymással összefüggő hatású pontszerű szennyezőforrások összessége esetében az (1)–(4) bekezdésekben foglaltak mellett a kármentesítést összehangoltan, több felelős esetében az egyetemleges felelősség érvényesítésével kell végezni, a Kvt. 102. §-a szerint.”

A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 102. § (1) bekezdése szerint „A környezetkárosodásért, illetve a környezetveszélyeztetésért való felelősség – az ellenkező bizonyításáig – annak az ingatlannak a környezetkárosodás, illetve környezetveszélyeztetés bekövetkezésének időpontját követő mindenkor tulajdonosát és birtokosát (használóját) egyetemlegesen terheli, amelyen a környezetkárosítást, illetve környezetveszélyeztető magatartást folytatták.”

Az előzőek alapján az egykori Borsodi Hőerőmű zagyter környezetében a felszín alatti víz monitorozási kötelezettsége kármentesítési eljáráshoz kötötten fennáll, monitorozás lezárásáról kármentesítési eljárás keretében lehet dönten. Az utógondozási monitoringgal kapcsolatos döntés meghozatalánál ezt javasoltam figyelembe venni.

Szakmai véleményem a hulladékgazdálkodási hatóság kijelöléséről szóló 124/2021. (III. 12.) Kormányrendelet 7/A. § szerint, a 3. számú melléklet 5. és 6. soraiban – „Annak elbírálása, hogy a felszíni és felszín alatti vizek minősége védelmére jogszabályban, illetve határozatban meghatározott előírások érvényesülnek-e.” –, valamint – „Annak elbírálása, hogy a tevékenység vízellátása, a keletkező csapadék és szennyvíz elvezetése, valamint a szennyvíz tisztítása biztosított-e, a vízbázis védőterületére, védőidomára jogszabályban, illetve határozatban meghatározott előírások érvényesülnek-e, valamint a vizek lefolyására, az árvíz és a jég levonulására gyakorolt hatás vizsgálata.” foglalt szakkérdések vizsgálatával alakítottam ki.

Szakmai véleményemet a vízügyi igazgatási és a vízügyi, valamint a vízvédelmi hatósági feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 223/2014. (IX. 4.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 10. § (1) bekezdése és a Korm. rendelet 10. § (2) bekezdése, valamint a 2. melléklet 8. pontja alapján adtam meg, a fővárosi és vármegyei kormányhivatalok szervezeti és működési szabályzatáról szóló 15/2024. (VI. 28.) KTM utasítás 24. és 26. §-ára tekintettel.”

A bemutatottak alapján a zagytér utógondozási időszakában elvégzett talajvíz monitoring vizsgálatok nem történtek meg, és az ezzel kapcsolatos összefoglaló jelentések sem kerültek megküldésre a hulladéklerakással, valamint a hulladéklerakóval kapcsolatos egyes szabályokról és feltételekről szóló 20/2006. (IV. 5.) KvVM rendelet előírásai szerint. A bemutatott vizsgálati eredmények alapján nem vonhatóak le kellően alátámasztott következtetések, nem határozhatóak meg trendek a talajvíz jellemzőinek változására.

Az utógondozási monitoringot és az azzal kapcsolatos éves adatszolgáltatást (EHIR: HLR) teljesíteni kell. Az utógondozás keretében végzett talajvízmonitoring vizsgálat felülvizsgálatára és befejezésére vonatkozó kérelmet a fentiek alapján elutasítom. Ugyanakkor a természetvédelmi monitoring vizsgálat felülvizsgálatára és befejezésére vonatkozó kérelmet jóváhagyom. Fentiek alapján az I., II. és III. pontban foglaltak szerint döntöttem.

A határozatot a hulladéklerakással, valamint a hulladéklerakóval kapcsolatos egyes szabályokról és feltételekről szóló 20/2006. (IV. 5.) KvVM rendelet 15. § (1) bek.-e alapján, a hulladékgazdálkodási hatóság kijelöléséről szóló 124/2021. (III. 12.) Kormányrendelet 1. § (2) bek.-ben, valamint 2. § (1) bek.-ben biztosított jogkörömben, az Ákr. 80. § (1) bekezdése és 81. § (1) és (4) bekezdése szerint eljárva hoztam meg.

Az eljárás – Ákr. 124. §-a szerinti – eljárási költségét (az igazgatási szolgáltatási díj összegét) a hulladékgazdálkodási hatósági eljárások igazgatási szolgáltatási díjairól szóló 34/2024. (XII. 23.) EM rendelet 1. számú melléklete 16. pontjának (Hulladéklerakó rekultivációjának és utógondozásának engedélyezése) és D.) oszlopának figyelembevételével állapítottam meg, viseléséről a Rendelet 2. § (1) bekezdése alapján rendelkeztem.

A döntés elleni közigazgatási per indításának lehetőségét az Ákr. 114. § (1) bekezdése biztosítja.

A jogorvoslati eljárásról való tájékoztatás a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény 28. § (1) bekezdése, 29. § (1) bekezdése, 37. §, 39. §, 50. § és 77. §, az igazgatási szünetről szóló 2023. évi XXVI. törvény 3. § (2) bekezdés 3. pontja, továbbá a digitális államról és a digitális szolgáltatások nyújtásának egyes szabályairól szóló 2023. évi CIII. törvény 19. §, a digitális szolgáltatások, a digitális állampolgárság szolgáltatások és támogató szolgáltatások részletes műszaki követelményeiről szóló 322/2024. (XI. 6.) Korm. rendelet 43. § (1) bekezdésén, 46. § (1) bekezdése, illetve 49. §, valamint a polgári perben és a közigazgatási bírósági eljárásban alkalmazható nyomtatványokról szóló 17/2020. (XII. 23.) IM rendelet 6. § (1) bekezdése, az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 59. § (1) bekezdése, 62. § (1) bekezdés h) pontja és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény) 82. § (1) bekezdése, 83. § (1) bekezdése, 95. § (1) bekezdésein alapul.

A határozat közléséről az Ákr. 85 § (1) bek.-e alapján intézkedtem.

Jelen határozatomat a környezetvédelmi hatósági nyilvántartás vezetésének szabályairól szóló 58/2019. (XII. 18.) AM rendelet rendelet rendelkezései alapján rögzítem a környezetvédelmi hatósági nyilvántartásban.

Kelt: Miskolcon, az elektronikus hitelesítésbe foglalt időbélyegző szerint

Dr. Alakszai Zoltán

főispán

nevében és megbízásából:

Bese Barnabás

főosztályvezető

Kapják:

1. Geo-Envitech Kft., 3636 Vadna, Kassai út 2. - **CK (14844212)**
2. First Solar Villamosenergetikai Kft., 3580 Tiszaújváros, Jedlik Ányos út 1. - **CK (23982376)**
3. Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály, Környezetvédelmi és Természetvédelmi Szakértői Osztály (BO/32/06980-2/2025.); **(e-mail: levego.zaj@borsod.gov.hu)**
4. Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei Kormányhivatal Tűzvédelmi, Iparbiztonsági és Vízügyi Hatósági Főosztály Tűzvédelmi, Iparbiztonsági, Vízügyi és Vízvédelmi Osztály
3530 Miskolc, Mindszent tér 4. (30404/7239-1/2025. ált.) - HK: BAZVKHVVO; KRID: 372099945
5. Iratokhoz